

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2904/2019
29.09.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Илија Петрушић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Петроније Пауновић, адвокат из ..., ради узнемиравања и чинидбе, и по противтужби противтужиоца – туженог ББ, против противтуженог – тужиоца АА и туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Зоран Раденовић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог ББ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2491/2018 од 05.02.2019. године, у седници одржаној 29.09.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 2491/2018 од 05.02.2019. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лебану П 762/17 од 06.02.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев да се наложи туженом – противтужиоцу ББ да одмах престане са узнемиравањем и врати посед тужиоцу у првобитно стање, на начин одређен изреком, као неоснован. Ставом другим изреке, делимично је усвојен противтужбени захтев туженог - противтужиоца ББ и обавезан противтужени - тужилац АА и тужени ВВ да противтужиоцу - туженом ББ на име уложених средстава за градњу ... и ангажовања механизације у селу ..., солидарно исплате износ од 3.131.840,00 динара, са законском затезном каматом од 06.02.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, вишак тужбеног захтева туженог ББ у погледу законске затезне камате у односу на противтуженог - тужиоца АА и туженог ВВ да на досуђени износ плате законску затезну камату за период од 03.12.2013. године до 06.02.2018. године, одбијен је као неоснован. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж 2491/2018 од 05.02.2019. године, преиначио првостепену пресуду тако да се налаже туженом - противтужиоцу ББ да одмах престане са узнемиравањем и врати посед тужиоца – противтуженог АА у првобитно стање, на начин одређен изреком. Одбијен је противтужбени захтев противтужиоца - туженог ББ којим је тражио да се обавезе противтужени - тужилац АА и тужени ВВ да му на име уложених средстава за градњу ... и ангажовање механизације у селу ... солидарно исплате износ од 3.131.840,00 динара, са затезном каматом од 06.02.2018. године до исплате. Обавезан је противтужилац - тужени ББ да

накнади трошкове парничног поступка противтуженом - тужиоцу АА у износу од 367.759,00 динара, а туженом ВВ у износу од 203.959,20 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени – противтужилац ББ је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП-а, која је учињена у поступку пред другостепеним судом, због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени Гласник РС“ бр. 72/11, 55/14, 87/18), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник катастарских парцела бр. ..., ..., ... и ..., уписане у ЛН бр. ... КО ... – Наведено подручје је мочварно те се ради о природно неплодном земљишту. На наведеном подручју су тужени ББ и ВВ изводили радове ради стварања ..., односно чишћења постојећег, а радови су трајали од половине августа до половине септембра 2011. године, финансирао их је тужени ББ, а техничку подршку давао тужени ВВ. Тужичева катастарска парцела ... је била обухваћена радовима и то тако што је на југозападном делу ове парцеле извршен ископ канала за довод воде, а на југоисточном делу исте направљена је депонија од земље и камена, према мерама и границама садржаним у налазу и мишљењу вештака од 09.06.2012. године. Правоснажним решењем надлежног управног органа од 17.04.2012. године туженом ББ је забрањено извођење предметних радова, без водне сагласности, а 07.11.2011. године тужилац је поднео тужбу ради сметања поседа против тужених ББ и ВВ у предмету П.бр. 7434/11, али је због наступања преклузије тужбени захтев одбијен. Вредност радова на изградњи ..., а које је у потпуности финансирао тужени, износи 3.131.840,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да нису испуњени услови прописани чланом 42. Закона о основама својинскоправних односа да се тужиоцу пружи правна заштита од узнемиравања својине на његовој непокретности отклањањем последица узнемиравања права својине и успостављањем стања пре насталог узнемиравања. Овај закључак првостепеног суда заснован је на оцени доказа читањем исправа и саслушањем парничних странака и сведока, у смислу члана 238., 245. став 1, 259. и 277. став 1. ЗПП, које је ценио засебно, али и заједно са осталим изведеним доказима, налазећи да исказ тужиоца АА и туженог ВВ нису веродостојни, па им није поклатио веру, док је исказ туженог ББ оценио веродостојним и поклатио му веру. Ово из разлога јер је, по оцени првостепеног суда, исказ туженог ББ потврђен исказима саслушаних сведока који су имали лична и непосредна сазнања о околностима о којима су сведочили, а које је првостепени суд прихватио. Наиме, искази тужиоца АА и туженог ВВ, како је закључио првостепени суд, нису потврђени исказима сведока ГГ, ДД и ЂЂ о битној чињеници – да ли су радови на изградњи ... изведени уз знање и сагласност тужиоца.

Полазећи од истог чињеничног стања, другостепени суд сматра да је првостепени суд погрешно оценио исправе и исказе парничних странака и сведока, због чега је погрешно утврдио да су радови на изградњи ... изведени уз знање и сагласност тужиоца. Наиме, по оцени другостепеног суда, из писмених доказа и исказа

странака и сведока произилази другачији закључак, према коме тужени ББ, на коме је био терет доказивања у смислу члана 231. ЗПП, није доказао да је имао сагласност тужиоца да радове изведе на његовој имовини. Другостепени суд закључује да искази сведока, које је првостепени суд прихватио, нису дати на основу њихових личних и непосредних сазнања о битној чињеници – сагласности тужиоца да се предметни радови изведу на његовој имовини, да је у парници П.бр. 7434/11 тужбени захтев, поднет ради сметања поседа, одбијен због истека преклузивног рока, те да су искази тужиоца и туженог ВВ, који је учествовао у извођењу радова, сагласни о наведеној битној чињеници - да тужилац АА није дао сагласност за извођење предметних радова. У таквој ситуацији, другостепени суд другачијом оценом писмених доказа и неусаглашених исказа парничних странака и сведока изводи другачији закључак о битној чињеници, супротно закључку првостепеног суда, а то је да је тужени ББ извео радове на изградњи ... без сагласности тужиоца.

Међутим, Врховни касациони суд налази да другостепени суд није могао да изведе другачији закључак од оног који је извео првостепени суд у погледу сагласности тужиоца да се на његовој имовини изведу предметни радови, а да не закаже расправу и сам изведе доказ саслушањем парничних странака и сведока и потом оцени њихове исказе. Другачије чињенично стање од оног које је утврдио првостепени суд, другостепени суд може утврдити само на основу главне расправе одржане пред другостепеним судом, јер када је првостепени суд чињенично стање утврдио на основу непосредно изведених доказа, нема услова за преиначење првостепене пресуде у смислу члана 394. тачка 2. ЗПП.

Из наведених разлога основано се у ревизији туженог указује да је преиначујући првостепену пресуду, другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1., у вези са чланом 394. ЗПП, а што је ревизијски разлог предвиђен одредбом члана 407. став 1. тачка 3. ЗПП, и која повреда је била од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

У поновном поступку, другостепени суд ће отклонити наведене пропусте и оценити одлучне чињенице за правилну примену материјалног права на које је указано овим решењем и донети правилну и закониту одлуку.

На основу одредбе члана 415. став 1. и 416. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић